

Ebeveyn Davran?? De?erlendirme Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveyn Davran?? De?erlendirme Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20495>

Özet

Ebeveyn Davran?? De?erlendirme Formu, Zeynep Kurtulmu? taraf?ndan 2010 y??nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilm?? özgün bir ölçektir. Bu form, özellikle üstün yetenekli çocuklar?n ebeveynlerinin, çocuklar?n?n akademik ve ki?isel geli?imini desteklemek amacıyla sergiledikleri aktif ve bilinçli davran??lar? de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, toplam 42 maddeden olu?makta ve tek boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. De?erlendirme, ebeveynlerin davran?? s?kl??n? ölçen 5'li Likert Ölçe?i (1= Her zaman - 5= Hiç bir zaman) kullan?larak yapılmaktadır.

Formun geli?tirilmesi, bilgisayar temelli ebeveyn e?itiminin aile ilişkileri ve çocuklar?n mükemmeliyetçilik düzeyleri üzerindeki etkilerini inceleyen kapsamlı bir ara?tırma projesinin parçasıdır. Formun iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı (**Cronbach Alpha**) 0,952 olarak tespit edilmiştir, bu da ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Davran??lar?, Üstün Yetenekli Çocuklar, Aile E?itimi, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, Ebeveyn Davran??, Destekleyici Tutum.

Yazarlar

Zeynep KURTULMU?

Amaç

Ebeveyn Davran?? De?erlendirme Formu'nun temel amacı, ebeveynlerin çocuklar?n?n e?itim ve geli?im süreçlerine ne kadar dahil oldukları ve bu süreçte ne tür destekleyici davran??lar sergilediklerini objektif bir şekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle çocuklar? Bilim ve Sanat Merkezleri gibi kurumlara devam eden ve yüksek potansiyele sahip çocuklar?n ailelerinin gösterdi?i spesifik e?itimsel destekleri hedef almaktadır.

Bu ölçek, e?itim ara?tırmalarında ebeveyn müdahale programları, özellikle bilgisayar temelli e?itimlerin, ebeveynlerin çocuklar?na yönelik davran??ları ne ölçüde de?iştirdiğini de?erlendirmek için bir ç?kt? araç? olarak tasarlanmıştır. Form, çocuklar?n düzenli çalı?ma alışkanlıkları kazanmasına yardımcı olma, uygun öğrenme kaynakları bulma ve d?ar?dan sağlanan ders ve etkinliklerden yararlanmasını teşvik etme gibi somut ebeveyn eylemlerini kaydetmektedir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, "Destekleyici Ebeveynlik Davran??lar?" veya "Akademik Geli?imi Te?vik Eden Ebeveyn Tutumu" olarak adland?r?labilecek tek boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. 42 madde, ebeveynlerin çocuklar?n?n öğrenme ve geli?imini aktif olarak kolayla?t?rma derecesini belirlemeye yöneliktir.

Ölçülen yap?, ebeveynlerin pasif bir kabullenme yerine, çocu?un yeteneklerini geli?tirmesi için proaktif olarak ortam haz?rlama, kaynak sa?lama ve beceri ö?retme rollerini ne kadar üstlendi?ini yans?t?r. Maddeler, bili?sel ve e?itimsel geli?im alanlar?na odaklanarak, ebeveynin bu süreçteki rolünü somutla?t?rmaktadır.

Geçerlik

Ebeveyn Davran?? De?erlendirme Formu'nun geçerlik çal??malar?, ölçe?in geli?tirildi?i doktora tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Geçerlik bilgileri s?n?rl? olmakla birlikte, ölçe?in geli?tirme süreci uzman görüşleri ve kapsam geçerli?i çal??malar? ile desteklenmiştir. Formun tek boyutlu yap?s?, ölçülmek istenen spesifik ebeveyn davran??lar? yap?s?n?n tutarlılı??n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlılık yöntemi kullanılarak de?erlendirilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen **Cronbach Alpha Katsay?s?** de?eri 0,952 olarak rapor edilmiştir. Psikometrik standartlara göre, 0,90 üzerindeki bu de?er, ölçe?in maddeleri arasında son derece yüksek bir iç tutarlılık olduğunu ve formun güvenilir bir ölçme aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, kaynak içerikte aç?kça belirtildi?i üzere, 42 maddeden oluşan **tek boyutlu** bir yapıya sahiptir. Bu bulgu, ölçe?in geli?tirilmesi sırasında yapılan faktör analizlerinin (genellikle Aç?mlayıcı Faktör Analizi) tüm maddelerin tek bir dominant faktöre yüklendi?ini gösterdi?ini i?aret etmektedir. Bu tek boyutluluk, ebeveynin destekleyici davran??lar?n?n bütüncül bir yapıy? temsil etti?ini ve ölçekten elde edilen toplam puan?n bu yapıy? temsil etmek için yeterli olduğunu ortaya koymaktadır.

Enstrüman (Ölçek Bilgileri)

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çal??ması)

Format: Kendini De?erlendirme Formu

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Ebeveynler

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Üstün yetenekli çocuklar?n ebeveynleri)

Nüfus Detaylar?: Bilim ve Sanat Merkezlerine devam eden üstün yetenekli çocuklar?n aileleri.

Test Metodolojisi: Ölçek, 42 maddeden oluşur ve 5 kademeli Likert tipi derecelendirme formatı?n? kullanır. Derecelendirme sistemi şu şekildedir: 1= Her zaman, 2= Sık sık, 3= Bazen, 4= Nadiren, 5= Hiç bir zaman.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, Cronbach Alpha, Ölçek Geliştirme, Aile ilişkileri, Eğitim Bilimleri, Mükemmeliyetçilik, Çocuk Gelişimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil.

Ba?lı Kurulu? E-posta Adresi: kzeynep@gazi.edu.tr

Yazın?ma Adresi: Zeynep Kurtulmu? (Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2010)

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, Zeynep Kurtulmu? tarafından 2010 yılında tamamlanan bir doktora tezi çalışması? kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik veya ticari kullanım? için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir. Ölçeğin orijinal kaynak dokümanına (tez) YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir.

Test Y?li?: 2010.

Kaynaklar

Kurtulmu?, Z. (2010). *Bilim ve sanat merkezine devam eden üstün yetenekli çocuklar?n ailelerine verilen bilgisayar temelli eğitimin aile bireylerinin aile ilişkilerini algılamalarına ve çocuklar?n mükemmeliyetçilik düzeylerine etkisinin incelenmesi (Doktora tezi)*. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez Bağlantısı?: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF doküman? buradan indirilebilir: [ebeveyn-davranis-degerlendirme-formu-toad.pdf](#)

Ebeveyn Davran?? De?erlendirme Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

"Çocu?uma düzenli, etkin çal??ma becerilerini nas?l geli?tirebilece?ini ö?retebiliyorum"

"Çocu?umun özel gruplar yada kamu kurumlar?nca verilen ders ve etkinliklerden yararlanmas?n? sa?layorum"

"Çocu?umun okumas?nda ve izlemesinde yarar gördü?üm kitap ve yay?nlar? bulmas?nda, ona yard?mc? oluyorum."

ARABPSYCHOLOGY.COM